

แนวคิด ทิศทาง

การประกันคุณภาพภายนอก
(พ.ศ. 2567 – 2571)

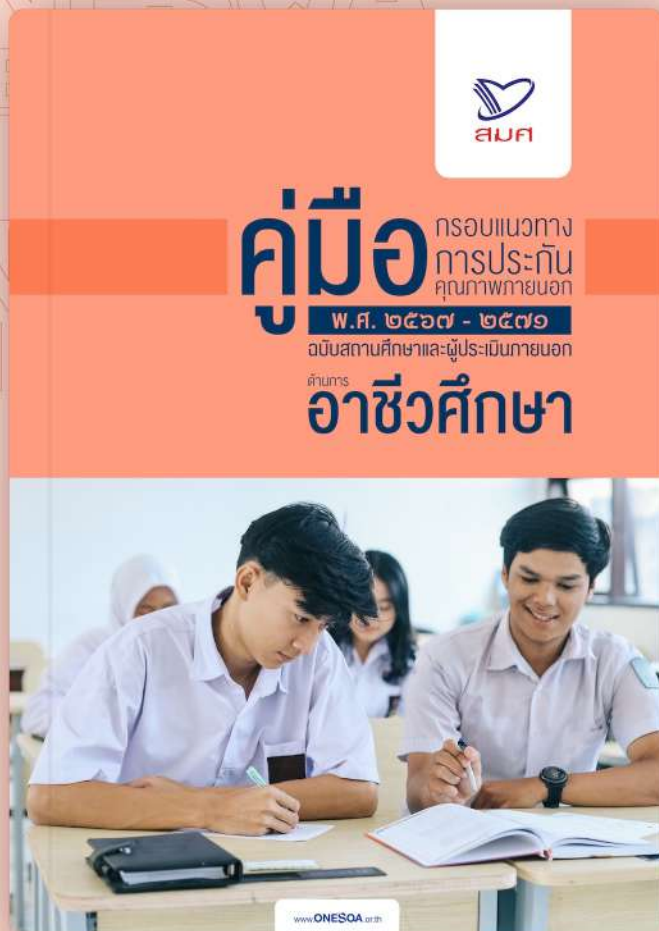
ด้านการอาชีวศึกษา

ดร.นันทา หงวนตัด

รักษาการผู้อำนวยการ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา

DOWNLOAD

ดาวน์โหลด

E-BOOK คู่มือการประกันคุณภาพภายนอก (พ.ศ. 2567 – 2571)

ฉบับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก

สพศ. (สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา)

www.ONESQA.or.th

มาตรา 7

ให้ยกเลิกความในมาตรา 47 แห่ง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 47

ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย
ระบบการประกันคุณภาพภายใน
และระบบการประกันคุณภาพภายนอก

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 8

ให้ยกเลิกความในมาตรา 49 แห่ง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 49

ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชน **ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินการจัดการศึกษา** ที่มีใช้การจัดการอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง **‘อย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย’** และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 9

ให้ยกเลิกความในมาตรา 51 แห่ง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 51

ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอก
ของสถานศึกษาใดที่ไม่ได้มาตรฐานที่กำหนด
ให้ สมศ. จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข
ต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไข
ภายในระยะเวลาที่กำหนด
หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้ สมศ. รายงาน
ต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
หรือคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

พระราชกฤษฎีกา จัดตั้ง สมศ. พ.ศ. 2543

มาตรา 7

มาตรา 7 ตาม พ.ร.ฎ. จัดตั้ง สมศ. พ.ศ. 2543
กำหนดให้สำนักงานมีวัตถุประสงค์เพื่อ
พัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก
และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มี
การตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา
โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทาง
การจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ใน
กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

การดำเนินงาน ตามนโยบาย การศึกษา

เกณฑ์การประเมินภายนอก
สอดคล้องกับการประกันภายใน

การตรวจเยี่ยมสถานศึกษาแบบ Hybrid
และ ลดจำนวนวันประเมิน สอดคล้อง
ตามบริบทของสถานศึกษา

ใช้ระบบ AQA Platform
สนับสนุนการประเมินทั้งกระบวนการ

เชื่อมโยงระบบกับต้นสังกัด
เพื่อจัดส่งไฟล์ SAR

การประเมินภายนอกของ สมศ.
ไม่ได้ตัดสิน "ได้ - ตก"
มุ่งเน้นให้สถานศึกษานำผลการประเมิน
ไปใช้พัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน
ใกล้เคียงกัน

โครงการส่งเสริมการนำผลประเมินไปใช้
โดยร่วมมือกับต้นสังกัด
ทั้งระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
สถานศึกษา สถาบันอุดมศึกษา และ
ผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละภูมิภาค

ข้อมูลผลการประเมิน
ภายนอกของ สมศ.

ต้นสังกัดสามารถนำไปใช้
เป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณา
โรงเรียนคุณภาพ

สมศ.
แจ้งผลการประเมินภายนอก
ให้หน่วยงานต้นสังกัด
ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก
(AQA Platform)

เปลี่ยนรูปแบบ
และวิธีการประเมินภายนอกจาก
Paper based เป็น IT based

กำหนดแนวปฏิบัติ
การลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานศึกษา
และจรรยาบรรณของผู้ประเมินภายนอก

เช่น

- สถานศึกษา**ไม่ต้อง**จัดพิธีต้อนรับ
- **ไม่ต้อง**ดูแลอาหารให้ผู้ประเมินภายนอก
- **งดรับ**ของที่ระลึกจากสถานศึกษา

นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสนับสนุน
การประเมินตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ

ลดภาระของสถานศึกษา
ตลอดจนการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการ

ให้ความสำคัญกับการประเมินคุณภาพภายนอก
เพื่อพัฒนา และยกระดับคุณภาพ (Quality Improvement)

แนวคิด

การประกันคุณภาพภายนอก
(พ.ศ. 2567 – 2571)

กำหนดวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก
ที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
จำนวนวันแตกต่างกันตามบริบทสถานศึกษา

สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอก (พ.ศ. 2567 – 2571)

สอดคล้องกับมาตรฐานประกันคุณภาพภายใน

(ด้านการอาชีวศึกษา)

- 1) เน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษา
- 2) การนำนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดสู่การปฏิบัติ
- 3) การสอบสมรรถนะภาษาอังกฤษ (English Competency) หรือภาษาต่างประเทศอื่น และสมรรถนะการใช้ดิจิทัล (Digital literacy)
- 4) การนำผล IQA/EQA มาใช้พัฒนา

หลักเกณฑ์

การประกันคุณภาพภายนอก

สอดคล้องภายใน

แนวทางการประกันคุณภาพภายนอก
ใช้หลักการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพ
ซึ่ง**สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายใน**
ของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

SAR ผ่านต้นสังกัด

สถานศึกษาที่จะได้รับการประเมิน
ต้องมีการรายงานผล SAR ให้หน่วยงาน
ต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล
เพื่อจัดส่งให้ สมศ. ใช้ในการ
ประเมินคุณภาพภายนอก

รับรองหลักสูตร

สถานศึกษาที่จะได้รับการประเมิน
ต้องเป็นสถานศึกษาที่**ผ่านการรับรอง**
หลักสูตรจากหน่วยงานต้นสังกัด

ขั้นตอนการประกันคุณภาพภายนอก

ก่อน ตรวจสอบสถานศึกษา

สมศ.

มอบหมายงานให้

- หน่วยกำกับการประเมิน /
- ผู้กำกับการประเมิน /
- คณะผู้ประเมินภายนอก

สมศ. / คณะผู้ประเมินภายนอก

พปม. ประเมินและวิเคราะห์ SAR และประชุม
เตรียมความพร้อมร่วมกับสถานศึกษา
(ประชุมด้วยรูปแบบออนไลน์) และ
เสนอผลการวิเคราะห์ต่อ สมศ. เพื่ออนุมัติ

สถานศึกษา

เตรียมความพร้อมรับการประเมิน
โดยประชุมร่วมกับคณะผู้ประเมิน
เพื่อกำหนดรูปแบบการประเมิน
(ONSITE / VIRTUAL / HYBRID)

ระหว่าง ตรวจสอบสถานศึกษา

คณะผู้ประเมินภายนอก

พปม. ลงพื้นที่ตรวจสอบ

ตรวจสอบหลักฐานและข้อมูลของสถานศึกษา
ตามรูปแบบและวิธีการที่กำหนด

คณะผู้ประเมินภายนอก / สถานศึกษา

พปม. นำเสนอผลการประเมินที่เป็นจุดเด่นและ
จุดที่ควรพัฒนา และแนวทางในการดำเนินแก้ไข
ให้กับสถานศึกษาคร่าวๆ โดยยังไม่มีสรุปผล
เพื่อรับฟังข้อคิดเห็น และสรุปผลการประเมิน
เพื่อนำข้อมูลไปเขียนรายงาน
การประกันคุณภาพภายนอก

คณะผู้ประเมินภายนอก

พปม. จัดทำรายงานฯ
แล้วส่งให้สถานศึกษายืนยันผล
การประกันคุณภาพภายนอก
ตามระยะเวลาที่กำหนด

หลัง ตรวจสอบสถานศึกษา

สถานศึกษา

พิจารณารายงานฯ
(ภายใน 30 วัน)

ยืนยันผล

ไม่ยืนยันผล

สมศ.

เสนอรายงานฯ ต่อ
คณะกรรมการพัฒนาระบบ
ให้ความเห็นชอบ

เสนอผลการประเมินฯ ต่อ
คณะกรรมการ สมศ.
เพื่อพิจารณารับรองคุณภาพ

แจ้งผลประเมิน

ให้สถานศึกษา และ
หน่วยงานต้นสังกัด

การตัดสินผล

การประกันคุณภาพภายนอก

ระดับ
การประเมิน

เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา
คุณภาพการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษา

มีเกณฑ์การตัดสินรายตัวชี้วัด
แบบองค์รวม (HOLISTIC)

เพื่อสะท้อนคุณภาพ
และผลลัพธ์ของการพัฒนา

คณะผู้ประเมินภายนอกร่วมกันตัดสินระดับการประเมินรายตัวชี้วัดทุกมาตรฐาน
โดยนำผลการพิจารณาการประเมินของผู้ประเมินภายนอกรายบุคคล
มาเป็นข้อมูลประกอบในการตัดสิน

เป็นไปตามมาตรฐาน

กรณีสถานศึกษามีผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
แต่ละมาตรฐาน ครบถ้วนตามตัวชี้วัดที่กำหนด
สามารถตรวจสอบโดยการประเมินจากเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์

อยู่ระหว่างการพัฒนา

กรณีสถานศึกษามีผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
แต่ละมาตรฐาน ยังไม่สามารถดำเนินการตามตัวชี้วัด
อย่างครบถ้วน หรือไม่มีร่องรอยการดำเนินงาน
ที่ตรวจสอบได้จากหลักฐานเชิงประจักษ์

ตัวชี้วัดการประกันคุณภาพภายนอก

สถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน 10 ตัวชี้วัด

มาตรฐานที่ 1

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา
อาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

ตัวชี้วัดที่ 1.1

ความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 1.2

ทักษะและการนำไปประยุกต์ใช้
ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 1.3

คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา
อาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 1.4

ผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษา
อาชีวศึกษา

มาตรฐานที่ 2

การจัดการอาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 2.1

หลักสูตรอาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 2.2

การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 2.3

การบริหารจัดการสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 2.4

การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

มาตรฐานที่ 3

การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ 3.1

ความร่วมมือในการสร้างสังคม
แห่งการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ 3.2

นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์
และงานวิจัย

สแกน QR CODE ติดตามข่าวสาร และกิจกรรมต่างๆ

WWW.ONESQA.OR.TH

เว็บไซต์
สมศ.

มา 'เป็นเพื่อน' กับเรา
สะดวกง่าย
เพียงแอดไลน์

LINE Official
@onesqa

ไม่พลาด
คอนเทนต์ดีๆ
เพียงกด
ติดตาม
Facebook Page

รับทุกการแจ้งเตือน
ก็จะไม่พลาดทุกการอัปเดต
ข่าวสารของ สมศ.

YouTube

SUBSCRIBE

ONESQA CHANNEL

สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
เลขที่ 128 อาคารพญาไทพลาซ่า ชั้น 24 ถ.พญาไท
แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

www.ONESQA.or.th

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ชั้น 24 อาคารพญาไทพลาซ่า ถนนพญาไท
แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400

